Įstatymas paskelbtas: Žin., 1996, Nr. 32-788
Neoficialus įstatymo tekstas

LIETUVOS RESPUBLIKOS STATYBOS ĮSTATYMAS

1996 m. kovo 19 d. Nr. I-1240
Vilnius

I SKYRIUS
BENDROSIOS NUOSTATOS

1 straipsnis. Įstatymo paskirtis

1. Šis įstatymas nustato Lietuvos Respublikoje statomų statinių esminius reikalavimus, šių statinių tyrimo, projektavimo, statybos, rekonstravimo, remonto, atidavimo naudoti, naudojimo ir nugriovimo tvarką, juridinių ir fizinių asmenų, dalyvaujančių statybos procese, santykius ir valstybės valdžios institucijų veiklos principus šioje srityje.

2. Nekilnojamųjų kultūros vertybių ir jų apsaugos zonų tvarkymo darbų reikalavimus nustato Nekilnojamųjų kultūros vertybių apsaugos įstatymas ir šis įstatymas.

2 straipsnis. Pagrindinės sąvokos

Šiame įstatyme vartojamos pagrindinės sąvokos:

statyba - veikla, kurios tikslas - pastatyti (sumontuoti, nutiesti), rekonstruoti, suremontuoti statinį; ši sąvoka taip pat apima nekilnojamųjų kultūros vertybių tvarkymo darbus (pagal tų darbų apibrėžimą, pateiktą Nekilnojamųjų kultūros vertybių apsaugos įstatyme);

statinys - pastatas, priestatas, tiesinys (inžineriniai tinklai, keliai ir pan.), statinio sklypas ir visa tai, kas statoma (montuojama, tiesiama) ar pastatyta (sumontuota, nutiesta) naudojant statybines medžiagas, statybos gaminius, statybos dirbinius ir yra pastoviai tvirtai sujungta su žeme. Tai gyvenamieji namai, pramonės, transporto, žemės ūkio, komercijos, sveikatos apsaugos, švietimo, mokslo, kultūros, sporto, valstybės valdžios institucijų, visuomeninių organizacijų ir kiti pastatai, taip pat tiltai, viadukai, pėsčiųjų perėjos, tuneliai, vandentiekio bokštai, rezervuarai, hidrotechnikos įrenginiai, vandens ir nuotekų valymo įrenginiai, pylimai, atraminės sienutės, keliai, gatvės, aikštės, inžineriniai tinklai, monumentalios skulptūros ir kt.;

laikinas statinys - statinys, kurį leidžiama pastatyti (sumontuoti, nutiesti) ne ilgiau kaip 5 metams, o leidimo terminui pasibaigus, jis turi būti nugriautas (išardytas) arba perkeltas į kitą vietą;

projektavimas - veikla, kurios tikslas, atlikus tyrimus, derinimus, parengti statinio projektą;

rekonstravimas - statybinė veikla, kurios tikslas iš esmės pertvarkyti esamą statinį;

remontas - statybinė veikla, kurios tikslas iš dalies arba visiškai atkurti statinio techninę būklę pagal statybos normatyvinių dokumentų reikalavimus arba pagerinti statinio naudojimo savybes;

statytojas (užsakovas) - fizinis arba juridinis asmuo, kuris investuoja kapitalą į statybą ir kartu atlieka užsakovo funkcijas (ar jas perduoda kitam fiziniam arba juridiniam asmeniui);

projektuotojas - juridinis asmuo - Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta tvarka įregistruota įmonė, kurios įstatuose numatyta statinių projektavimo veikla; fizinis asmuo, juridinio asmens teisių neturinti įmonė - individuali (personalinė), ūkinė bendrija, nustatyta tvarka įsigiję patentą šiai veiklai; statybos mokslo įstaigos ir aukštųjų mokyklų statybos profilio padaliniai; užsienio valstybės projektavimo firma;

rangovas - juridinis asmuo - Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta tvarka įregistruota įmonė, kurios įstatuose numatyta statybos veikla; fizinis asmuo, juridinio asmens teisių neturinti įmonė - individuali (personalinė), ūkinė bendrija, nustatyta tvarka įsigiję patentą šiai veiklai; užsienio valstybės statybos firma;

statybinės medžiagos - gamtinės arba pramoniniu ar kitu būdu pagamintos medžiagos, naudojamos statybai;

statybos gaminiai - pramoniniu būdu gaminami ir stacionariai naudojami gaminiai, kurie patenka į rinką (statybinės medžiagos, elementai, pavienės ar sukomplektuotos statinių ir įrenginių dalys);

statybos dirbiniai - nepramoniniu būdu (dirbtuvėse ar statybos aikštelėse) pagaminti gaminiai;

visuomenės lėšos - valstybės ar savivaldybių biudžetų, Valstybinio socialinio draudimo bei kitų valstybinių fondų lėšos; valstybės vardu ar pagal jos garantijas gauti kreditai; užsienio valstybių teikiama ekonominė parama; valstybės vardu gauta labdara ar kita parama; įmonių, įstaigų ir organizacijų pajamos, gautos iš ūkinės veiklos (finansuojamos iš valstybės arba savivaldybių biudžetų ar valstybinių fondų) arba gautos nusavinus ar perleidus jų turtą;

valstybinės reikšmės statiniai - statiniai, nurodyti Lietuvos Respublikos Vyriausybės patvirtintame sąraše;

normatyvinis statybos dokumentas - dokumentas, kuris nustato statinio projektavimo, statybos, statinio atidavimo naudoti, naudojimo ir griovimo reikalavimus, taisykles, bendruosius principus ir charakteristikas. Terminas "normatyvinis statybos dokumentas" apima terminus: "statybos techninis reglamentas", "statybos taisyklės", "statybos (projektavimo) techninės sąlygos", "standartas", "rekomendacijos", "metodiniai nurodymai";

statybos techninis reglamentas - normatyvinis dokumentas, kuris nustato privalomus statybos techninius reikalavimus;

specialūs reikalavimai - valstybės valdžios institucijų pagal įstatymų joms suteiktą kompetenciją normatyvinių dokumentų nustatyti privalomi aplinkos apsaugos, nekilnojamųjų kultūros vertybių apsaugos, higienos, priešgaisrinės apsaugos, darbo saugos, branduolinės energetikos saugos ir kiti reikalavimai, susiję su įvairiomis žmonių veiklos sritimis (tarp jų su projektavimu, statyba, statinių atidavimu naudoti, statinių naudojimu ir nugriovimu);

projektavimo techninės sąlygos - reikalavimai prijungti statinį ir statybos sklypą prie bendro naudojimo inžinerinių tinklų ar transporto komunikacijų arba juos tiesti;

projektavimo specialios sąlygos - valstybės valdžios institucijų ir savivaldos vykdomųjų institucijų specialius reikalavimus nustatančios sąlygos, kurios parengiamos tik tuo atveju, kai nėra atitinkamų normatyvinių dokumentų ar kai tie reikalavimai priklauso nuo statinio ir statybos sklypo konkrečios vietos ir jo aplinkos;

statinio projektas - normatyviniuose statybos techniniuose dokumentuose nustatyta kompleksinė techninė dokumentacija (tekstas, skaičiavimai, brėžiniai), skirta statinio statybai įteisinti ir statyti.

3 straipsnis. Statytojo teisė

1. Statytojo teisę Lietuvos Respublikoje turi Lietuvos bei užsienio valstybių fiziniai ir juridiniai asmenys.

2. Ši teisė realizuojama, kai:

1) turimas sklypas, įsigytas nuosavybės, nuomos ar kita Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta teise;

2) yra nustatyta tvarka parengtas ir suderintas statinio projektas;

3) nustatyta tvarka gautas leidimas statyti.

3. Šio straipsnio antrosios dalies reikalavimai netaikomi remontuojant statinį, jei:

1) nekeičiamos, nestiprinamos statinio konstrukcijos;

2) nekeičiamas fasadas;

3) nekeičiama statinio ar jo patalpų paskirtis;

4) nekeičiami ir nemontuojami nauji technologiniai bei kiti įrenginiai, nepertvarkomos statinio bendrosios inžinerinės sistemos.

4. Šio straipsnio trečiojoje dalyje nurodytiems remonto darbams neprivalomi šio įstatymo III ir IV bei VI ir VII skyrių reikalavimai.

4 straipsnis. Statinio ir statybos sklypo reikalavimai

1. Statinys turi būti pastatytas taip, kad:

1) nekeltų pavojaus žmonių gyvybei, sveikatai, aplinkai;

2) jo architektūra atitiktų statinio paskirtį ir derėtų prie kraštovaizdžio;

3) būtų nepažeistos nekilnojamosios kultūros vertybės;

4) būtų patvarus ir atsparus;

5) būtų numatytos gamtos ir energijos išteklių taupymo, priešgaisrinės apsaugos, civilinės saugos ir turto apsaugos techninės priemonės;

6) būtų galima prieiti prie visų statinio dalių apžiūrai ir remontui atlikti.

2. Statinys turi būti pastatytas taip, kad invalidai ir senyvi žmonės galėtų patekti į jiems skirtas patalpas (nustatytas statybos techniniuose normatyviniuose dokumentuose) ir jomis naudotis.

3. Statinys, kurio statyba finansuojama visuomenės lėšomis, turi būti statomas taip, kad jo statybos ir naudojimo išlaidos būtų kuo mažesnės.

4. Statinys turi būti taip statomas ir pastatytas, o jo sklypas taip tvarkomas, kad statybos metu ir naudojant pastatytą statinį, trečiųjų asmenų gyvenimo ir veiklos sąlygos, kurias jie turėjo iki statybos pradžios, būtų išsaugotos arba pakeistos pagal statybos techninių ir specialių reikalavimų normatyvinių dokumentų nuostatas. Šios sąlygos yra:

1) esamų statinių būklės ir naudojimo išsaugojimas;

2) galimybė patekti į valstybės ir visuomenės tvarkomus viešuosius kelius;

3) galimybė naudotis vandentiekiu, kanalizacija, elektros ir šilumos energija, dujomis bei ryšio ir kitomis inžinerinėmis priemonėmis;

4) patalpų, skirtų žmonėms gyventi, natūralus norminis apšvietimas;

5) apsauga nuo keliamo triukšmo, vibracijos, elektros trikdymų ir pavojingo spinduliavimo;

6) apsauga nuo oro, vandens ar dirvožemio teršimo;

7) hidrotechnikos ir melioracijos įrenginių išsaugojimas, kad nebūtų užtvindyta teritorija.

5. Jei pažeidžiami trečiųjų asmenų turtiniai interesai, šiems asmenims turi būti atlyginama Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta tvarka.

II SKYRIUS
STATYBOS TECHNINIS NORMAVIMAS

5 straipsnis. Techninio normavimo teisiniai pagrindai ir pagrindiniai principai. Techninio normavimo dokumentų sistema

1. Statybų techninio normavimo teisinius pagrindus sudaro šis įstatymas ir poįstatyminiai aktai.

2. Lietuvos Respublikos nacionalinė normatyvinių statybos techninių dokumentų sistema turi neprieštarauti Europos Sąjungos ir tarptautinių organizacijų (jei Lietuva yra jų narė) normatyvinių statybos techninių dokumentų sistemos principams ir reikalavimams.

3. Normatyvinių statybos techninių dokumentų sistemą sudaro Lietuvos Respublikos Vyriausybės įgaliotų valstybės valdžios institucijų, kitų įstaigų ir organizacijų (mokslo, mokymo, visuomeninių) bei įmonių, bendrovių, asociacijų nustatyta tvarka patvirtintų ar priimtų normatyvinių techninių dokumentų, reglamentuojančių statinių projektavimą, jų statybą, statinių atidavimą naudoti ir jų naudojimą, visuma.

6 straipsnis. Normatyviniai statybos techniniai dokumentai

1. Normatyviniai statybos techniniai dokumentai yra privalomieji ir juos papildantys - laisvai pasirenkami.

2. Privalomieji statybos techniniai dokumentai yra Vyriausybės įgaliotos valstybės valdžios institucijos patvirtinti statybos techniniai reglamentai.

3. Visi kiti normatyviniai statybos techniniai dokumentai (standartai, taisyklės, techninės sąlygos, rekomendacijos, metodiniai nurodymai) yra laisvai pasirenkami. Laisvai pasirenkamas normatyvinis dokumentas tampa privalomuoju, jei tai nurodoma atitinkamų valstybės valdžios institucijų dokumentuose, reglamentuose, sutartyse.

4. Normatyvinių statybos techninių dokumentų rengimo ir tvirtinimo tvarką nustato Vyriausybė arba jos įgaliota valstybės valdžios institucija.

5. Normatyvinius dokumentus, nustatančius specialius reikalavimus, susijusius su projektavimu, statinių statyba, jų atidavimu naudoti ir statinių naudojimu, tvirtina atitinkamas ministras kartu su Vyriausybės įgaliota valstybės valdžios institucija.

7 straipsnis. Tarptautinių organizacijų ir užsienio valstybių normatyvinių statybos techninių dokumentų taikymas

1. Lietuvos Respublikoje gali būti taikomi tarptautinių organizacijų ir užsienio valstybių statybos techniniai normatyviniai dokumentai:

1) tarptautinių organizacijų - jei Lietuva yra jų narė arba jei tos organizacijos neriboja jų parengtų normatyvinių dokumentų naudojimo;

2) užsienio valstybių (nacionaliniai) - pagal valstybių susitarimus;

3) užsienio valstybių organizacijų - pagal tų organizacijų ir Lietuvos Respublikos juridinių asmenų susitarimus.

2. Šiame straipsnyje nurodytų statybą reglamentuojančių normatyvinių dokumentų įteisinimo tvarką nustato Lietuvos Respublikos Vyriausybė arba jos įgaliota valstybės valdžios institucija.

III SKYRIUS
PAGRINDINĖS STATYBOS TECHNINĖS VEIKLOS SRITYS

8 straipsnis. Statybos techninės veiklos pagrindinės sritys

1. Statybos techninės veiklos pagrindinės sritys yra:

1) statinio projektavimas ir autorinė priežiūra;

2) statinio projekto ir statinio ekspertizė;

3) vadovavimas statinio statybos darbams;

4) statinio statybos techninė priežiūra.

2. Pagrindinėms statybos techninės veiklos sritims gali vadovauti ir atlikti toms sritims priskirtas funkcijas tik atestuoti specialistai, turintys specialų techninį išsilavinimą ir profesinį patyrimą.

3. Specialistų, dirbančių pagrindinėse statybos techninės veiklos srityse, atestavimo tvarką nustato Vyriausybė arba jos įgaliota valstybės valdžios institucija.

4. Nustatyta tvarka atestuoti asmenys, dirbantys pagrindinėse statybos techninės veiklos srityse, už priskirtų funkcijų tinkamą atlikimą atsako pagal įstatymus.

IV SKYRIUS
STATYBOS PROCESO DALYVIAI, JŲ PAREIGOS IR TEISĖS

9 straipsnis. Statybos proceso dalyviai

Statybos proceso dalyviai yra:

1) statytojas (užsakovas);

2) projektuotojas;

3) statybos rangovas (toliau - rangovas);

4) statinio statybos techninis prižiūrėtojas;

5) statybos medžiagų bei statybos gaminių gamintojas ir prekybininkas.

10 straipsnis. Statytojo (užsakovo) pareigos ir teisės

1. Statytojas (užsakovas) privalo:

1) gauti iš savivaldos vykdomųjų institucijų, kitų institucijų nustatytas projektavimo technines ir specialias sąlygas;

2) atlikti statinio statybos sklypo ir gretimų statinių bei sklypų, kuriems statyba gali daryti neigiamą poveikį, normatyvinių dokumentų nustatytus tyrimus;

3) turėti nustatyta tvarka parengtą, suderintą ir patvirtintą statinio projektą (iki tvirtinimo atlikti projekto privalomą ekspertizę) pagal normatyvinių statybos dokumentų reikalavimus;

4) esant būtinybei (pasikeitus normatyvinių statybos dokumentų reikalavimams) pataisyti statinio projektą ir jo pakeitimus įforminti nustatyta tvarka;

5) gauti apskrities viršininko administracijos statybos valstybinės priežiūros tarnybos leidimą statyti statinį;

6) organizuoti statinio statybą ir ją finansuoti sutartyje numatytu laiku ir sąlygomis;

7) organizuoti ir atlikti statinio statybos techninę priežiūrą;

8) sudaryti sutartį su projektuotoju atlikti autorinę statinio statybos priežiūrą (jei tai nustato normatyviniai dokumentai);

9) užsakyti nustatyta tvarka padaryti nutiestų inžinerinių tinklų ir komunikacijų kontrolines geodezines nuotraukas;

10) atlyginti sutarčių šalims, fiziniams ir juridiniams asmenims bei valstybei ar savivaldybei atsiradusius dėl statytojo (užsakovo) kaltės nuostolius: dėl sutartinių įsipareigojimų nevykdymo (arba netinkamo vykdymo), projekto ir normatyvinių dokumentų pažeidimo, blogos statinio statybos padarinių, tyčinės arba neatsargios veiklos (neveikimo), taip pat dėl vienašalio sutartinių įsipareigojimų vykdymo nutraukimo ir dėl neteisėtų veiksmų (sprendimų ir nurodymų);

11) nustatyta tvarka organizuoti baigto statyti statinio priėmimą naudoti;

12) teisiškai įregistruoti priimtą naudoti statinį;

13) suteikti užsienio valstybių firmoms (projektuotojams, rangovams) iki sutarčių pasirašymo su jomis informaciją apie šį ir kitus Lietuvos Respublikoje galiojančius su statyba susijusius įstatymus, poįstatyminius aktus ir normatyvinius statybos techninius dokumentus.

2. Statytojas (užsakovas) turi teisę:

1) pasirinkti projektavimo būdą (užsakyti parengti statinio projektą projektuotojui arba rangovui) ir statybos būdą (rangos arba ūkio);

2) pasirinkti projektuotojus ir rangovus savo nuožiūra arba konkurso tvarka, o statiniams, kurių statyba finansuojama visuomenės lėšomis, Vyriausybės nustatyta tvarka;

3) nustatyti kartu su projektuotoju statinio projekto rengimo stadijas, projekto detalumo laipsnį ir parengimo terminus.

Straipsnio pakeitimai:
Nr. VIII-326, 97.06.26, Žin., 1997, Nr.65-1551 (97.07.09)

11 straipsnis. Projektuotojo pareigos ir teisės

1. Statinio projektą gali rengti kiekviena Lietuvos Respublikoje įregistruota įmonė, kurios įstatuose numatyta statybos projektavimo veikla; fizinis asmuo, neturinti juridinio asmens teisių įmonė - individuali (personalinė), ūkinė bendrija, nustatyta tvarka įsigiję patentą šiai veiklai; statybos mokslo įstaigos ir aukštųjų mokyklų statybos profilio padaliniai; užsienio valstybės projektavimo firma, turinti savo šalies institucijų išduotus atestacijos dokumentus.

2. Statinių (pagal Lietuvos Respublikos Vyriausybės patvirtintą sąrašą), kuriuose įvykus avarijoms gali būti daug žmonių aukų, taip pat kuriuose vyksta pavojinga žmonių sveikatai ir aplinkai veikla (toliau - ypatingos svarbos statiniai) projektus gali rengti Lietuvos Respublikoje įregistruota projektavimo verslo įmonė arba užsienio valstybės projektavimo firma, gavusios šios veiklos atestatą Lietuvos Respublikos Vyriausybės arba jos įgaliotos valstybės valdžios institucijos nustatyta tvarka.

3. Projektuotojas privalo:

1) paskirti statinio projekto vadovą, kuriam taikomi šio įstatymo 8 straipsnio antrosios, trečiosios ir ketvirtosios dalių reikalavimai;

2) vykdyti sutartinius įsipareigojimus, parengti statinio projektą taip, kad jis atitiktų Lietuvos Respublikos įstatymų, teritorijų planavimo dokumentų, statybos ir kitų normatyvinių dokumentų privalomus reikalavimus ir nustatytas projektavimo technines ir specialias sąlygas;

3) suderinti statinio projektą nustatyta tvarka, pataisęs jį pagal statytojo (užsakovo), projektavimo technines ir specialias sąlygas nustačiusių institucijų bei subjektų ir savivaldos vykdomųjų institucijų pastabas, jei jos pagrįstos normatyvinių statybos techninių dokumentų reikalavimais;

4) pataisyti statinio projektą pagal privalomas ekspertizės pastabas;

5) užsakovui pageidaujant, atlikti statinio statybos autorinę priežiūrą pagal sutartį;

6) dalyvauti statinį atiduodant naudoti;

7) atlyginti sutarčių šalims, fiziniams ir juridiniams asmenims bei valstybei ar savivaldybei nuostolius, atsiradusius dėl projektuotojo kaltės - dėl sutartinių įsipareigojimų nevykdymo (netinkamo vykdymo), normatyvinių dokumentų pažeidimo, blogo projekto padarinių, tyčinės arba neatsargios veiklos (neveikimo), taip pat dėl sutartinių įsipareigojimų vykdymo vienašalio nutraukimo.

4. Projektuotojas (jo įgaliotas specialistas) statybos metu turi teisę:

1) patekti į statybos teritoriją, patikrinti, kaip laikomasi projekto, ir apie tai įrašyti į statybos darbų žurnalą;

2) reikalauti sustabdyti statybos ir montavimo darbus, jeigu šie darbai atliekami nesilaikant projekto arba nustatoma avarijos grėsmė, ir pranešti apie tai apskrities viršininko administracijos statybos valstybinės priežiūros tarnybai.

5. Projektuotojui tenka Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta administracinė, civilinė ir baudžiamoji atsakomybė už blogų projektų padarinius statybos metu ir per projektavimo sutartyje

nustatytą garantinį laiką (kurio pradžia skaičiuojama nuo statinio atidavimo naudoti dienos), bet ne trumpesnį kaip:

1) statinių - 5 metai;

2) paslėptų statinio elementų (konstrukcijų, vamzdynų) - 10 metų.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. VIII-326, 97.06.26, Žin., 1997, Nr.65-1551 (97.07.09)

12 straipsnis. Rangovo pareigos ir teisės

1. Statybos rangovu gali būti kiekviena Lietuvos Respublikoje įregistruota įmonė, kurios įstatuose numatyta statybos veikla; fizinis asmuo, neturinti juridinio asmens teisių įmonė - individuali (personalinė), ūkinė bendrija, nustatyta tvarka įsigiję patentą; užsienio valstybės statybos firma, turinti savo šalies institucijų išduotus atestacijos dokumentus.

2. Ypatingos svarbos statinius, nurodytus šio įstatymo 11 straipsnio antrojoje dalyje, statyti gali tiktai Lietuvos Respublikoje įregistruota statybos verslo įmonė ar užsienio valstybės statybos firma, gavusios šios veiklos atestatą Lietuvos Respublikos Vyriausybės ar jos įgaliotos valstybės valdžios institucijos nustatyta tvarka.

3. Rangovas privalo:

1) paskirti statybos vadovą, kuriam taikomi šio įstatymo 8 straipsnio antrosios, trečiosios ir ketvirtosios dalių reikalavimai;

2) vykdyti sutartinius įsipareigojimus;

3) parengti statinio statybos darbų vykdymo projektą, statyti pagal statinio projektą, laikantis statybos ir kitų normatyvinių dokumentų reikalavimų, projektavimo ir statybos sąlygų, apskrities viršininko statybos valstybinės priežiūros tarnybos ir specialių reikalavimų valstybinės priežiūros institucijų, autorinės priežiūros atlikėjų ir statinio statybos techninio prižiūrėtojo nurodymų;

4) įrengti prie statybos aikštelės stendą, kuriame turi būti paskelbti informaciniai duomenys apie statybą;

5) garantuoti saugų darbą, priešgaisrinę ir aplinkos apsaugą bei darbo higieną statybos aikštelėje, taip pat gretimos aplinkos apsaugą ir greta statybos aikštelės gyvenančių, dirbančių, poilsiaujančių ir judančių žmonių apsaugą nuo statybos darbų sukeliamų pavojų ir nepažeisti trečiųjų asmenų interesų, nurodytų šio įstatymo 4 straipsnio ketvirtojoje dalyje;

6) įforminti normatyvinių statybos dokumentų nurodytą statinio statybos atlikimo dokumentaciją ir perduoti ją statytojui (užsakovui); jei šią dokumentaciją rangovas praranda, jis turi savo lėšomis ją atkurti, atlikti konstrukcijų tyrimus bei paslėptų darbų atidengimą;

7) dalyvauti statinį atiduodant naudoti;

8) atlyginti sutarčių šalims, fiziniams ir juridiniams asmenims bei valstybei ar savivaldybei nuostolius, atsiradusius dėl rangovo kaltės - dėl sutartinių įsipareigojimų nevykdymo (netinkamo vykdymo), projektų ir normatyvinių dokumentų pažeidimo, blogos statybos padarinių, tyčinės arba neatsargios veiklos (neveikimo), taip pat dėl sutartinių įsipareigojimų vykdymo vienašalio nutraukimo.

4. Rangovas turi teisę:

1) konkurso tvarka arba savo nuožiūra pasirinkti subrangovus, jeigu to nedraudžia statybos rangos sutartis;

2) gauti iš statytojo (užsakovo) apskrities viršininko administracijos statybos valstybinės priežiūros tarnybos išduotą leidimą statyti, tyrimų dokumentaciją, statinio projektą, jo patvirtinimo dokumentą, projektavimo technines ir specialias sąlygas bei statinio statybos sąlygas, statybinių medžiagų, statybos gaminių, dirbinių ir įrenginių kokybę patvirtinančius dokumentus ir kitus duomenis bei informaciją, reikalingą sutarties sąlygoms vykdyti;

3) vykdyti kitų statybos proceso dalyvių funkcijas, išskyrus statinio statybos techninę priežiūrą ir privalomąją statinio projekto ar statinio ekspertizę.

5. Rangovui tenka Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta administracinė, civilinė ir baudžiamoji atsakomybė už blogai atliktų statybos darbų padarinius statybos metu ir per rangos sutartyje nustatytą statinio garantinį laiką (kurio pradžia skaičiuojama nuo statinio atidavimo naudoti dienos), bet ne trumpesnį kaip:

1) statinių - 5 metai;

2) paslėptų statinio elementų (konstrukcijų, vamzdynų) - 10 metų.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. VIII-326, 97.06.26, Žin., 1997, Nr.65-1551 (97.07.09)

13 straipsnis. Statinio statybos techninio prižiūrėtojo pareigos ir teisės

1. Statinio statytojas (užsakovas) skiria statinio statybos techninį prižiūrėtoją, kuriam taikomi šio įstatymo 8 straipsnio antrosios, trečiosios ir ketvirtosios dalių reikalavimai.

2. Statinio statybos techninis prižiūrėtojas privalo:

1) tikrinti, kad statyba būtų atliekama pagal statinio projektą, kontroliuoti statyboje naudojamų statybinių medžiagų, statybos gaminių ir dirbinių bei įrenginių kokybę ir neleisti jų naudoti, jeigu jie neatitinka statinio statybos projekto, statybos ir kitų normatyvinių dokumentų privalomųjų reikalavimų ir nepateikti kokybę patvirtinantys dokumentai;

2) tikrinti atliktų statybos ir montavimo darbų kokybę ir jų kiekius, rekomenduoti statytojui (užsakovui), kad būtų apmokėta rangovui už atliktus darbus, jei dėl jų nėra pastabų;

3) tikrinti ir priimti paslėptus statybos bei montavimo darbus, dalyvauti išbandant ir priimant inžinerinius tinklus, instaliacijas, įrenginius, konstrukcijas;

4) kartu su rangovu rengti statinio atidavimo naudoti dokumentaciją ir dalyvauti priimant naudoti statinį.

3. Statinio statybos techninis prižiūrėtojas turi teisę reikalauti, įrašydamas į statybos darbų žurnalą:

1) kad statybos vadovas pateiktų atliktų statybos ir montavimo darbų, panaudotų statybinių medžiagų, statybos gaminių ir dirbinių bei įrenginių kokybę patvirtinančius dokumentus;

2) kad statybos rangovas pašalintų statinio projekto ar statybos ir kitų normatyvinių dokumentų reikalavimų pažeidimus;

3) kad statybos rangovas ištaisytų blogai atliktus statybos ir montavimo darbus;

4) kad būtų nutraukti statybos ir montavimo darbai, jeigu jie kelia pavojų žmonėms bei aplinkai, ir apie tai informuoti apskrities administracijos statybos valstybinės priežiūros tarnybą ir statytoją (užsakovą).

4. Statinio statybos techninės priežiūros tvarką nustato Vyriausybė arba jos įgaliota valstybės valdžios institucija.

5. Statinio statybos techniniam prižiūrėtojui tenka Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta administracinė, civilinė ir baudžiamoji atsakomybė už statinio projekto pažeidimą, už priimtų blogai atliktų statybos darbų padarinius statybos metu ir per rangos sutartyje nustatytą statinio garantinį laiką, kuris nurodytas šio įstatymo 12 straipsnio penktojoje dalyje.

14 straipsnis. Statybinių medžiagų ir statybos gaminių bei dirbinių gamintojai ir prekybininkai

1. Įmonės, gaminančios statybines medžiagas ir statybos gaminius bei dirbinius, atsako už jų laikančios galios atitikimą ir kitus techninius rodiklius, kurie nurodyti kokybės sertifikatuose.

2. Statybinių medžiagų ir statybos gaminių sertifikavimo įstaigų ir bandymų laboratorijos privalo būti akredituotos. Akreditavimo tvarką nustato Lietuvos Respublikos Vyriausybė arba jos įgaliotos valstybės valdžios institucijos.

3. Prekiauti statybinėmis medžiagomis ir statybos gaminiais turi teisę įmonės, įregistruotos Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta tvarka.

4. Prekybos veiklą reguliuoja ir prekybininkų atsakomybę nustato Prekybos įstatymas.

V SKYRIUS
STATINIŲ NAUDOTOJAI

15 straipsnis. Statinių naudotojų pareigos ir teisės

1. Statinių naudotojai yra statinių savininkai, nuomininkai bei kiti juridiniai ir fiziniai asmenys, įgiję teisę naudotis statiniu.

2. Naudotojai privalo:

1) laikytis statinių naudojimo taisyklių, priešgaisrinės apsaugos, aplinkos apsaugos, higienos ir nekilnojamųjų kultūros vertybių apsaugos reikalavimų;

2) naudoti statinį (jo patalpas) pagal paskirtį, tinkamai jį prižiūrėti, prireikus jį remontuoti;

3) laiku atlikti periodines profilaktines statinių apžiūras;

4) nustatyta tvarka gauti apskrities viršininko administracijos statybos valstybinės priežiūros tarnybos leidimus pastatams rekonstruoti, remontuoti, paskirčiai pakeisti ar nugriauti;

5) suremontuoti, rekonstruoti arba nugriauti statinius, jeigu tolesnis jų naudojimas kelia pavojų žmonių gyvybei, sveikatai ir turtui arba gali sukelti pavojingas gamtai situacijas ar nelaimes.

3. Šio straipsnio antrosios dalies 5 punkte nustatytą prievolę statinį nugriauti gali atlikti tik statinio savininkas.

4. Statinių naudotojai turi teisę naudoti statinį tik pagal jo paskirtį ir tik po to, kai baigtas statinys nustatyta tvarka priimtas naudoti.

5. Statinių savininkų (nuomotojų) ir nuomininkų santykius reguliuoja jų tarpusavio sutartys ir Lietuvos Respublikos įstatymai.

Straipsnio pakeitimai:
Nr. VIII-326, 97.06.26, Žin., 1997, Nr.65-1551 (97.07.09)

VI SKYRIUS
STATINIO PROJEKTAVIMAS

16 straipsnis. Statinio projektas. Projektavimo sąlygos

1. Statinio projektas rengiamas:

1) vadovaujantis teritorijų planavimo, normatyviniais statybos dokumentais ir normatyviniais specialių reikalavimų dokumentais;

2) vadovaujantis detaliu teritorijos planu;

3) vadovaujantis statybos sklypo įregistravimo dokumentais;

4) laikantis statinio projektavimo techninių ir specialių sąlygų;

5) laikantis statytojo (užsakovo) užduotyje ir projektavimo sutartyje nustatytų sąlygų;

6) vadovaujantis statinio statybos sklypo geodezinių, geologinių, hidrogeologinių, aplinkos taršos ir kitų tyrimų duomenimis, o rekonstruojant, išplečiant ar pakeičiant statinio (jo patalpų) paskirtį, taip pat paties statinio ir gretimų statinių, kuriems gali turėti įtakos numatomi statybos darbai, tyrimo duomenimis.

2. Statinių projektų rengimo tvarką nustato Vyriausybė arba jos įgaliota valstybės valdžios institucija.

3. Projektavimo sąlygas nustato:

1) technines sąlygas - inžinerinių tinklų ir transporto komunikacijų, prie kurių numatoma prijungti statinį ir statinio statybos sklypą, savininkai ar tuos tinklus ir komunikacijas eksploatuojančios įmonės;

2) specialias sąlygas - specialių reikalavimų valstybinės priežiūros institucijos ir savivaldos vykdomosios institucijos.

4. Visos projektavimo sąlygos turi būti įrašytos į statinio statybos kompleksinį dokumentą, kurį statytojui (užsakovui) išduoda savivaldos vykdomosios institucijos.

5. Projektavimo sąlygų nustatymo tvarką tvirtina Vyriausybė arba jos įgaliota valstybės valdžios institucija.

6. Vyriausybė arba jos įgaliota valstybės valdžios institucija turi teisę panaikinti statinio projektavimo technines ir specialias sąlygas, jei jų reikalavimai nepagrįsti statinio ir jo statybos reikmėmis arba nenustatyti specialūs reikalavimai, ir pareikalauti iš sąlygas nustačiusių institucijų ir subjektų jas pakeisti arba apriboti.

7. Statinio, skirto valstybės rezervo materialinių išteklių atsargoms saugoti, projektavimo techninės ir specialios sąlygos privalo atitikti Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatytus reikalavimus, būtinus saugomų valstybės rezervo materialinių išteklių kokybei, saugumui bei panaudojimo galimybėms užtikrinti.

Straipsnio pakeitimai:
Nr. VIII-1909, 00.08.31, Žin., 2000, Nr.78-2360 (00.09.15)

17 straipsnis. Statinio projekto derinimas ir tvirtinimas

1. Statinio projektą tvirtina statytojas (užsakovas).

2. Iki statinio projekto tvirtinimo projektas turi būti nustatyta tvarka suderintas:

1) su statinio projektavimo technines ir specialias sąlygas nustačiusiomis institucijomis ir subjektais;

2) su savivaldos vykdomosiomis institucijomis;

3) su Aplinkos apsaugos ministerija (tais atvejais, kai pagal nustatytą tvarką statinio projekte turi būti atliktas pirminis ir išsamus poveikio aplinkai vertinimas);

4) su Kultūros vertybių apsaugos departamentu (nekilnojamųjų kultūros vertybių tvarkymo darbų projektai arba tų vertybių apsaugos zonose statomų statinių projektai).

3. Tais atvejais, kai statybos projekte negalima įvykdyti statybos techninių reglamentų reikalavimų ar nustatytų atitinkamuose normatyviniuose dokumentuose specialių reikalavimų, turi būti numatytos techninės priemonės nukrypimams nuo tų reikalavimų kompensuoti, suderintos su techninius reglamentus ar specialius reikalavimus nustatančius normatyvinius dokumentus patvirtinusiomis institucijomis.

4. Statinių projektai, kuriems yra privaloma statybos projekto ekspertizė, tvirtinami tik esant teigiamai šios ekspertizės galutinei išvadai.

5. Statinių projektų derinimo ir tvirtinimo tvarką nustato Vyriausybė arba jos įgaliota valstybės valdžios institucija.

VII SKYRIUS STATYBOS DARBŲ VYKDYMAS IR STATINIO ATIDAVIMAS NAUDOTI

18 straipsnis. Leidimų statyti, rekonstruoti, remontuoti ir griauti išdavimas

1. Statiniai Lietuvos Respublikoje gali būti statomi arba griaunami tiktai gavus apskrities viršininko administracijos statybos valstybinės priežiūros tarnybos leidimą statyti, rekonstruoti, remontuoti (toliau - statyti) ar griauti. Pagalbinių statinių ir darbų, kuriems statyti nereikia leidimo, sąrašą tvirtina Vyriausybė arba jos įgaliota valstybės valdžios institucija.

2. Leidimus statyti ir griauti statinius, priskirtus nekilnojamosioms kultūros vertybėms, taip pat statyti statinius tų vertybių apsaugos zonose išduoda apskrities viršininko administracijos statybos valstybinės priežiūros tarnyba tik po to, kai Kultūros vertybių apsaugos departamentas išduoda leidimą šiems darbams.

3. Leidimą statyti ar griauti apskrities viršininko administracijos statybos valstybinės priežiūros tarnyba išduoda tik po to, kai nustato, kad:

1) statyba ar griovimas atitinka įstatymų, poįstatyminių teisinių aktų ir statybos bei kitų normatyvinių dokumentų reikalavimus;

2) projektas atitinka detalaus teritorijos plano reikalavimus ir yra suderintas bei patvirtintas nustatyta tvarka (atlikus jo privalomą ekspertizę).

4. Leidimą statyti ar griauti gali atšaukti apskrities viršininkas tik tais atvejais:

1) kai visuomenės reikalams įstatymų nustatyta tvarka paimamas žemės sklypas (jo dalis);

2) teismo sprendimu, jei leidimas statyti ar griauti išduotas pažeidžiant įstatymą ar nustatytą leidimų išdavimo tvarką;

3) kai nustatyta tvarka neištaisius nukrypimų nuo patvirtinto statinio projekto nusprendžiama paimti statinį valstybės ar savivaldybės nuosavybėn.

5. Dėl leidimo atšaukimo statytojui padaryta žala turi būti atlyginta Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta tvarka.

6. Leidimų statyti ar griauti išdavimo tvarką nustato Vyriausybė arba jos įgaliota valstybės valdžios institucija.

7. Statomų ir griaunamų statinių apskaitą ir registrą tvarko apskrities viršininko administracijos statybos valstybinės priežiūros tarnyba.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. VIII-326, 97.06.26, Žin., 1997, Nr.65-1551 (97.07.09)

19 straipsnis. Statybos rangos sutartys

1. Rangos sutartis yra pagrindinis teisinis dokumentas, nustatantis statytojo (užsakovo) ir statybos rangovo tarpusavio santykius, atsiskaitymo tvarką ir formas, turtinę atsakomybę ir sutartinių įsipareigojimų vykdymą.

2. Kai statoma visuomenės lėšomis, statybos rangos sutartys sudaromos Vyriausybės nustatyta tvarka.

3. Kilus ginčui dėl sutarties vykdymo, šalys turi jį spręsti tarpusavio konsultacijose arba tarpininkaujant tretiesiems asmenims. Jeigu taip išspręsti ginčo nepavyksta, šalys perduoda ginčą spręsti teismui ta tvarka, kurią jos yra nustačiusios sutartyje arba dėl kurios susitaria vėliau.

20 straipsnis. Statybinės medžiagos, statybos gaminiai, dirbiniai ir įrenginiai

Statybinės medžiagos, statybos gaminiai, dirbiniai ir įrenginiai privalo turėti kokybę patvirtinančius sertifikatus. Tipizavimo, žymėjimo, sertifikavimo ir naudojimo sąlygas bei sertifikavimo tvarką nustato Vyriausybės įgaliotos valstybės valdžios institucijos.

21 straipsnis. Statinių priėmimas naudoti ir jų naudojimas

1. Statiniai, kurių statybai reikalingas leidimas, priimami naudoti tik atlikus visus statinio projekte numatytus darbus ir įvykdžius projektavimo technines ir specialias sąlygas, atlikus nutiestų inžinerinių tinklų ir komunikacijų bandymus bei padarius kontrolines geodezines nuotraukas.

2. Pastatytų statinių priėmimo naudoti tvarką ir reikalavimus reglamentuoja normatyviniai statybos dokumentai.

3. Statinį galima naudoti tik įvykdžius šio straipsnio pirmosios dalies reikalavimus.

4. Priimti naudoti statiniai turi būti įregistruoti. Registravimo tvarką nustato įstatymai ir poįstatyminiai aktai.

VIII SKYRIUS
AVARIJA

22 straipsnis. Statinio avarija

1. Avarija yra statinio ar jo dalies, taip pat pastolių, konstrukcijų elementų, sandarinimo pertvarų ir ramsčių nevaldoma griūtis, taip pat žemės nuošliaužos statybų iškasose ir pylimuose.

2. Įvykus avarijai, statybos rangovas (statinį statant ar griaunant) ir naudotojas (jei avarija įvyko pastatytame statinyje) privalo nedelsdamas:

1) organizuoti ir suteikti pagalbą nukentėjusiesiems;

2) imtis skubių priemonių, kad būtų išvengta tolesnių avarijos pasekmių;

3) apsaugoti avarijos vietą nuo poveikių, kurie gali kliudyti avarijos priežasčių tyrimui;

4) pranešti apie avariją savivaldybei, apskrities viršininko administracijos statybos valstybinės priežiūros tarnybai; jei avarija įvyko statybos metu, - taip pat statytojui (užsakovui), statinio statybos techniniam prižiūrėtojui ir projektuotojui; jei yra nukentėjusių žmonių, - taip pat prokurorui ir valstybinei darbo inspekcijai;

5) aprašyti statinio būklę po avarijos bei nurodyti pakitimus ir jų atsiradimo vietas.

3. Avarijos tyrimo ir likvidavimo tvarką nustato statybos normatyviniai dokumentai.

Straipsnio pakeitimai:
Nr. VIII-326, 97.06.26, Žin., 1997, Nr.65-1551 (97.07.09)

IX SKYRIUS
STATYBOS VALSTYBINIS REGULIAVIMAS. STATYBOS PRIEŽIŪRA

23 straipsnis. Statybos valstybinis reguliavimas

1. Lietuvos Respublikoje valstybės interesams statybos srityje atstovauja Vyriausybės įgaliota valstybės valdžios institucija, kuri įgyvendindama valstybės statybos politiką:

1) formuoja gyvenamojo būsto ir viso statybos komplekso bei vietinių statybinių medžiagų gamybos plėtojimo strategiją;

2) ekonominiais ir teisiniais metodais reguliuoja statybos subjektų veiklą;

3) kuria, papildo, atnaujina Lietuvos nacionalinę normatyvinių statybos dokumentų sistemą, nustato tų dokumentų įteisinimo tvarką, tvirtina statybos techninius reglamentus;

4) nustato statinių projektavimo, statinių statybos, jų atidavimo naudoti ir statinių naudojimo valstybinės priežiūros reikalavimus ir jos metodinius principus;

5) vykdo kitas Vyriausybės patvirtintuose nuostatuose nustatytas funkcijas.

2. Lietuvos Respublikos Vyriausybė, be šiame įstatyme nustatytų reikalavimų, gali nustatyti papildomus valstybinės reikšmės statinių ir branduolinės energetikos statinių statybos reikalavimus.

24 straipsnis. Statybos valstybinė priežiūra

1. Statinių projektavimo, statinių statybos, jų atidavimo naudoti, statinių naudojimo ir griovimo valstybinę priežiūrą (toliau - statybos valstybinė priežiūra) sudaro:

1) leidimų statyti ar griauti statinius išdavimas bei atšaukimas;

2) statinių statybos proceso priežiūra nuo statybos pradžios iki statinių atidavimo naudoti ir statinių griovimo priežiūra;

3) statinių statybos sustabdymas;

4) statinių naudojimo priežiūra.

2. Statybos valstybinę priežiūrą atlieka apskričių viršininkų administracijos statybų valstybinės priežiūros tarnybos, kurių veiklos atitikimą šio įstatymo nuostatoms tikrina Vyriausybė arba jos įgaliota valstybės valdžios institucija.

3. Vyriausybė arba jos įgaliota valstybės valdžios institucija savo iniciatyva arba specialių reikalavimų valstybinės priežiūros institucijų teikimu turi teisę panaikinti ar pakeisti apskrities statybos valstybinės priežiūros tarnybos priimtus sprendimus, jei jie prieštarauja įstatymams, poįstatyminiams aktams ar normatyviniams statybos dokumentams.

4. Valstybės valdžios institucijos pagal joms įstatymų suteiktą kompetenciją atlieka specialių reikalavimų valstybinę priežiūrą:

1) nustatydamos specialias projektavimo sąlygas ir kontroliuodamos, kaip jų laikomasi;

2) nustatyta tvarka dalyvaudamos atiduodant statinius naudoti.

5. Vyriausybės arba jos įgaliotos valstybės valdžios institucijos specialių reikalavimų valstybinės priežiūros institucijų ir apskrities viršininko administracijos statybos valstybinės priežiūros tarnybos įgalioti pareigūnai turi teisę netrukdomi įeiti į statybos teritoriją bei reikalauti pateikti visus statybos dokumentus.

6. Statybos geodezinių tyrimų valstybinę priežiūrą vykdo apskričių viršininkų administracijos žemėtvarkos ir geodezijos tarnybos.

7. Statybos inžinerinių geologinių tyrimų valstybinę priežiūrą vykdo Lietuvos geologijos tarnyba.

8. Specialistų, vykdančių statybos ir specialiųjų reikalavimų valstybinės priežiūros funkcijas, atestavimo tvarką, reikalavimus ir vertinimo kriterijus nustato ta valstybės valdžios institucija, kuriai pavesta tą funkciją vykdyti.

9. Statybos valstybinės priežiūros tvarką nustato Vyriausybė.

Straipsnio pakeitimai:
Nr. VIII-326, 97.06.26, Žin., 1997, Nr.65-1551 (97.07.09)

25 straipsnis. Statinių projektų ekspertizė. Statinių ekspertizė

1. Visų valstybinės reikšmės statinių, visuomenės lėšomis statomų statinių (pagal Vyriausybės arba jos įgaliotos valstybės valdžios institucijos patvirtintą sąrašą), ypatingos svarbos statinių, nurodytų šio įstatymo 11 straipsnio antrojoje dalyje, taip pat statinių, kurių statyba susijusi su kelių apskričių interesais, statinių projektų ekspertizė yra privaloma.

2. Statinių ekspertizė atliekama Vyriausybės arba jos įgaliotos valstybės valdžios institucijos ar apskrities viršininko administracijos statybos valstybinės priežiūros tarnybos reikalavimu, o nekilnojamųjų kultūros vertybių tvarkymo darbų ir statinių, statomų tų vertybių apsaugos zonose - Kultūros vertybių apsaugos departamento reikalavimu.

3. Statinių projektų ekspertizės ir statinių ekspertizės atlikimo tvarką ir reikalavimus nustato Vyriausybė arba jos įgaliota valstybės valdžios institucija.

4. Nekilnojamųjų kultūros vertybių ir jų apsaugos zonų tvarkymo darbų statybų projektų ekspertizės tvarką nustato Kultūros vertybių apsaugos departamentas.

5. Valstybinės reikšmės statinių projektų privaloma ekspertizė turi būti atliekama tik konkurso tvarka.

6. Privalomai statinio projekto ir statinio ekspertizei vadovauja ekspertizės vadovas, kuriam taikomi šio įstatymo 8 straipsnio antrosios, trečiosios ir ketvirtosios dalių reikalavimai.

7. Ekspertizės išlaidas atlygina statytojas (užsakovas).

Straipsnio pakeitimai:
Nr. VIII-326, 97.06.26, Žin., 1997, Nr.65-1551 (97.07.09)

26 straipsnis. Statinio statybos techninė priežiūra

1. Statinio statybos techninė priežiūra yra privaloma.

2. Pagalbinių statinių, kurių statybos techninė priežiūra nebūtina, sąrašą tvirtina Vyriausybė arba jos įgaliota valstybės valdžios institucija.

3. Statinio statybos techninę priežiūrą organizuoja statytojas (užsakovas).

4. Statinio statybos techninės priežiūros vykdymo tvarką reglamentuoja normatyviniai statybos dokumentai.

27 straipsnis. Statinio statybos autorinė priežiūra

1. Statinio statybos autorinę priežiūrą atlieka statybos projekto autoriai pagal statytojo (užsakovo) ir projektuotojo sutartį.

2. Valstybinės reikšmės statinių, ypatingos svarbos statinių, nurodytų šio įstatymo 11 straipsnio antrojoje dalyje, visuomenės lėšomis statomų statinių (pagal Vyriausybės arba jos įgaliotos valstybės valdžios institucijos patvirtintą sąrašą), aplinkos apsaugos ir inžinerinių įrenginių, taip pat nekilnojamosioms kultūros vertybėms priskirtų statinių tvarkymo darbų autorinė priežiūra yra privaloma.

3. Statinio statybos autorinės priežiūros tvarką nustato Vyriausybė arba jos įgaliota valstybės valdžios institucija.

28 straipsnis. Visuomenės informavimas

1. Apie detaliame plane numatytų statinių statybos pradžią savivaldybių vykdomosios institucijos privalo informuoti visuomenę per seniūnijas, vietinę spaudą ir fizinių bei juridinių asmenų prašymu teikti apie ją platesnę informaciją.

2. Fiziniai ir juridiniai asmenys, kurie gyvena, turi valdas ar buveinę tai savivaldybei priklausančioje teritorijoje, gali reikšti pastabas ar teikti siūlymus dėl numatomų statinių statybų, o dėl valstybės ir visuomenės tvarkomų kelių tiesimo - visi fiziniai ir juridiniai asmenys, nesvarbu, kokia jų gyvenamoji vieta.

3. Savivaldybės privalo per 20 dienų nuo raštiško pastabų ar siūlymų gavimo raštu atsakyti pareiškėjui.

4. Jeigu pareiškėjas nepatenkintas planuojama statyba, jis turi teisę kreiptis į teritorijos detalų planą patvirtinusią instituciją, o jei buvo pažeisti įstatymai ar normatyvinių dokumentų privalomieji reikalavimai, - į teismą.

29 straipsnis. Statinio statybos sustabdymas

1. Statinio, kuriam statyti išduotas leidimas, statyba gali būti sustabdyta apskrities viršininko administracijos statybos valstybinės priežiūros tarnybos reikalavimu, nustačius, kad statytojas (užsakovas) arba rangovas pažeidė statinio projekto, taip pat statybos ir nekilnojamųjų kultūros vertybių apsaugos normatyvinių dokumentų reikalavimus.

2. Statytojas (užsakovas) ir rangovas privalo likviduoti nurodytus pažeidimus bei jų padarinius ir gauti statybą sustabdžiusios institucijos raštišką sutikimą tęsti statinio statybą.

Straipsnio pakeitimai:
Nr. VIII-326, 97.06.26, Žin., 1997, Nr.65-1551 (97.07.09)

30 straipsnis. Nebaigto statyti statinio perleidimas

1. Nebaigto statyti statinio perleidimo kitam juridiniam ar fiziniam asmeniui sutartis gali būti notaro patvirtinta tik pateikus apskrities viršininko administracijos statybos valstybinės priežiūros tarnybos pažymą, kad statinys statomas be esminių nukrypimų nuo suderinto bei patvirtinto projekto.

2. Juridiniam ar fiziniam asmeniui, įsigijusiam nebaigtą statyti statinį, pereina visos statytojo, gavusio leidimą šį statinį statyti, prievolės ir teisės tik perregistravus leidimą.

Straipsnio pakeitimai:
Nr. VIII-326, 97.06.26, Žin., 1997, Nr.65-1551 (97.07.09)

X SKYRIUS
GRIOVIMAS

31 straipsnis. Statinio nugriovimas

1. Baigti ir nebaigti statyti statiniai nugriaunami šiais atvejais:

1) savininko noru;

2) kitų juridinių, fizinių asmenų pasiūlymu savininkui sutikus;

3) kai tai numatyta teritorijos detaliame plane arba kai jie trukdo valstybinės reikšmės statyboms (abiem atvejais po to, kai žemės sklypas ar jo dalis arba statinys paimamas visuomenės reikalams);

4) kai jie liko be naudotojų ir toliau juos naudoti netikslinga;

5) kai baigėsi laikino statinio naudojimo terminas;

6) kai statiniai arba jų dalys fiziškai susidėvėjo ir kelia grėsmę žmonėms bei aplinkai, o šis pavojus nepašalinamas per statybos valstybinės priežiūros institucijų nustatytą laiką;

7) kai jie pastatyti ar statomi pažeidžiant šį ar kitus įstatymus;

8) kitais Civilinio kodekso nustatytais atvejais.

2. Kai statinys griaunamas šio straipsnio pirmosios dalies 2 ir 3 punktuose nurodytais atvejais, savininkui turi būti atlyginta įstatymų ar Vyriausybės nustatyta tvarka.

3. Tam tikrais atvejais apskrities viršininko administracija kartu su atitinkama savivaldybe, kai nevykdomi 29 straipsnyje nurodyti reikalavimai arba netikslinga laikytis šio straipsnio pirmosios dalies 7 punkto, gali pateikti ieškinį teismui dėl statinio perėmimo valstybės arba savivaldybės nuosavybėn Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta tvarka.

4. Statinio nugriovimo tvarką reglamentuoja normatyviniai statybos dokumentai.

Straipsnio pakeitimai:
Nr. VIII-326, 97.06.26, Žin., 1997, Nr.65-1551 (97.07.09)

XI SKYRIUS
BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

32 straipsnis. Atsakomybė už įstatymo pažeidimus

Juridiniams ir fiziniams asmenims, pažeidusiems šį įstatymą, taikoma Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta administracinė, civilinė ir baudžiamoji atsakomybė.

33 straipsnis. Ginčų sprendimas

1. Ginčus dėl statinių projektavimo, statinių statybos, jų atidavimo naudoti, statinių naudojimo, nugriovimo ir statybos valstybinės priežiūros sprendžia pagal savo kompetenciją apskrities viršininko administracijos statybos valstybinės priežiūros tarnybos, Vyriausybė arba jos įgaliota valstybės valdžios institucija, teismas Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta tvarka.

2. Ginčai tarp Lietuvos Respublikos ir užsienio valstybių juridinių ir fizinių asmenų sprendžiami Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta tvarka, jeigu Lietuvos Respublikos tarpvalstybinėse ar rangos sutartyse nenumatyta kitaip.

Straipsnio pakeitimai:
Nr. VIII-326, 97.06.26, Žin., 1997, Nr.65-1551 (97.07.09)

34 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas

1. Šis įstatymas įsigalioja nuo 1996 m. rugsėjo 1 d., išskyrus 8 straipsnio antrąją dalį, 11 straipsnio antrąją dalį, 11 straipsnio trečiosios dalies 1 punktą, 12 straipsnio antrąją dalį, 12 straipsnio trečiosios dalies 1 punktą, 13 straipsnio pirmąją dalį, kurios įsigalioja nuo 1997 m. liepos 1 d.

2. Šio įstatymo 11 straipsnio penktoji dalis, 12 straipsnio penktoji dalis, 13 straipsnio penktoji dalis galioja tik tiems statiniams, kurie pradedami projektuoti ir statyti po šio įstatymo įsigaliojimo.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

RESPUBLIKOS PREZIDENTAS ALGIRDAS BRAZAUSKAS

Pakeitimai:

1.
Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. VIII-326, 97.06.26, Žin., 1997, Nr.65-1551 (97.07.09)
LIETUVOS RESPUBLIKOS STATYBOS ĮSTATYMO 10, 11, 12, 15, 18, 22, 24, 25, 29, 30, 31, 33 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMAS

2.
Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. VIII-1909, 00.08.31, Žin., 2000, Nr.78-2360 (00.09.15)
STATYBOS ĮSTATYMO 16 STRAIPSNIO PAPILDYMO ĮSTATYMAS
Šis įstatymas pradedamas įgyvendinti nuo 2001 m. liepos 1 d.

*** Pabaiga ***

Redagavo: Aušrinė Trapinskienė (2000.09.15)